

ธรรมโมฆะ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำให้เราพ้นจากทุกข์ได้ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เป็นบุญเป็นกุศลมากมายมหาศาล เห็นไหม เวลาคนสิ้นชีวิตไปก็ไปแล้ว ถ้าเขาได้ทำบุญกุศลของเขา เขาตายจากมนุษย์แล้วเกิดมาเป็นมนุษย์ เห็นไหม เขาก็ยังจะได้พบพระพุทธศาสนา นี่จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ สิ่งที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันมาจากไหนละ มันมาจากความไม่รู้ มันมาจากอวิชชาไง ถ้ามันอวิชชาๆ แล้วอวิชชามันอยู่ที่ไหน อวิชชามันอยู่ที่จิตดวงนั้นไง จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวลาตายจากมนุษย์ไป ไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เวลาหมดอายุขัยจากเทวดา อินทร์ พรหม เกิดนรกอเวจีไป มาเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาไง ธรรมโอสถๆ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีคุณค่ามาก มีคุณค่าขึ้นมาให้เราประพฤติปฏิบัติไง เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาเขาไปโรงพยาบาล มันมียา รักษาโรค เห็นไหม ถ้าไม่มีเครื่องมือแพทย์ไม่มียารักษาโรค มันจะรักษาใครได้ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราไม่เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ไง ดูสิ คนที่มีอำนาจวาสนา เขาเกิดเป็นมนุษย์เหมือนกันในทางตะวันตก เห็นไหม เขานับถือศาสนาอะไร นั่นเขาเรียกลัทธิ ความเชื่อ

ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง สัจจะความจริงมันมาจากไหน สัจจะความจริงมันมาจาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าไม่ตรัสรู้ธรรม สาวก สาวกะผู้ได้ยินได้ฟังแล้วจะไปได้ยินได้ฟังมาจากไหน การฟังธรรมเป็นครั้งแรกเห็นใหม่ มันเป็นการที่ได้ยากยิ่ง

ถ้าฟังกระแสโลก โลกที่มันย่ำยีบีฑาในหัวใจของมัน มันมีอยู่แล้ว ไม่ต้องไปฟังมัน มันก็มีอยู่ในหัวใจของเราอยู่แล้ว แต่ถ้าเราไปได้ยินได้ฟังขึ้นมา มันกระตุ้นในหัวใจของเราเป็นความทุกข์ความยากขึ้นมามากมายมหาศาล ความที่เป็นความทุกข์ความยาก ความทุกข์ความยาก เห็นใหม่ ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง มันมีของมันอยู่ไง ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้านะ แล้วใครจะเป็นคนชี้หน้ามันล่ะ เวลาชี้หน้ากิเลสๆ ไม่มีใครเคยรู้เคยเห็นกิเลสว่า ตัวมันเป็นอย่างไร

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม วิมุตติสุขๆ คำว่า “วิมุตติสุข” เห็นใหม่

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบกับพระพุทธศาสนา มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่ รัตนตรัย รัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัยของเรา ถ้ารัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัยของเรา ถ้าคนที่อำนาจวาสนาเขาเบาบางไป มันก็ผิวนั่น แต่ถ้าคนมีอำนาจวาสนาของเขา เขามุ่งมั่นของเขา เขามีการกระทำของเขา ถ้ามีการกระทำของเขา เวลามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของเขา เวลากราบพระๆ เห็นใหม่ การกราบพระๆ มันลดอดีตตลอดปฏิฐิของตนเอง ถ้าไม่ลดอดีตตลอดปฏิฐิของตนเองมันยิ่งใหญ่ๆ กิเลสมันยิ่งใหญ่ๆ มันก็เข้าทางกิเลสหมดล่ะ

แต่ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของตน ถ้าเกิดมา เกิดมาในครอบครัวอันสมควร เกิดในประเทศอันสมควร เกิดจากพ่อจากแม่ เกิดในดินแดนพระพุทธศาสนา แล้วถ้าเกิดในดินแดนพระพุทธศาสนา เกิดในครอบครัวอันสมควรพาไปวัดไปวา ถ้าไม่พาไปวัดไปวา เวลาคนรุ่นใหม่ เห็นใหม่ ไม่นับถือศาสนาใดๆ ทั้งสิ้น นับถือวิทยาศาสตร์ เพราะวิทยาศาสตร์มันยิ่งใหญ่ไง แต่วิทยาศาสตร์ใครเป็นคนค้นคว้าขึ้นมา ก็มนุษย์ทั้งนั้น แต่ก็ไม่มีวาสนาหรอก

ถ้ามีวาสนา เห็นไหม เจ้าชายสิทธัตถะไง จะเป็นกษัตริย์อยู่แล้วๆ เห็นไหม จะสถาปนาเป็นกษัตริย์ ออกบวชๆ ออกบวชออกค้นคว้าหาอะไร ออกค้นคว้าหาโพธิญาณสัจจะความจริงในหัวใจดวงนี้ ถ้าสัจจะความจริงในหัวใจดวงนี้ไง มันลบล้าง ลบล้างความพะรุงพะรังในหัวใจดวงนี้ หัวใจดวงนี้ถ้ามันมีดมันบอดของมัน เห็นไหม

พระโพธิสัตว์ๆ ก็สร้างคุณงามความดีของพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์มันก็ต้อง เห็นไหม พระโพธิสัตว์ เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติของท่านไง เวลาพิจารณากายๆ แล้วมันก็เหมือนเดิม เหมือนเดิมเพราะอะไร เพราะท่านก็ปรารถนาเป็นโพธิสัตว์ คำว่า “ปรารถนาเป็นโพธิสัตว์” ใครปรารถนาโพธิสัตว์เขาก็ปรารถนาของเขา แล้วก็สร้างสมบุญญาธิการของเขา

ผู้ที่ปรารถนาใหม่ เห็นไหม ในเมื่อบุญญาธิการของคนยังไม่เข้มแข็งพอ เห็นไหม ฌานโลกีย์ เวลาเข้าฌานสมาบัติ ฌานสมาบัติมันจะรู้สิ่งใดที่เป็นลวงหน้า รู้สิ่งใดที่เป็นอดีตชาติต่างๆ มันไม่ชัดเจนของมัน มันเลอะเลือนของมัน แต่ผู้ที่มีอำนาจวาสนามากขึ้น มากขึ้นเท่าไรมันชัด มันเจนของเขา นี่ไง การปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ๆ

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านก็ปรารถนาของท่านมาเหมือนกัน คำว่า “ปรารถนา” คือสร้างคุณงามความดีมา ถ้าสร้างคุณงามความดี เห็นไหม เวลาจะประพฤติปฏิบัติมันไม่เข้ามรรค มันเข้ามรรคไม่ได้ บุคคล ๔ คู่ ถ้ามันเข้ามรรค เห็นไหม ถ้าเข้ามรรค ถ้าเป็นบุคคลคู่ที่ ๑ อีก ๗ ชาติ แล้วความเป็นพระโพธิสัตว์ ความสร้างอำนาจวาสนาจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอนาคตกาลมันเป็นไปได้อย่างไร มันชัดมันแย้งกันโดยข้อเท็จจริง โดยสัจจะโดยความจริง

แต่การสร้างสมบุญญาธิการๆ มา ทำคุณความดีมา ทำคุณงามความดีมา เห็นไหม นั่นละความเป็นพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์ถ้ามีอำนาจวาสนาขึ้นมา เห็นไหม พระปัจเจกพุทธเจ้าเท่านั้นที่ตรัสรู้เองโดยชอบ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบแล้ววางธรรมและวินัยนี้ไว้ นี่เป็นพระพุทธานุภาพ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาขึ้นมา มันเป็นอำนาจวาสนาของเรา ถ้าคนที่เขาบางใจ มันก็เชื่อพอเป็นประเพณีวัฒนธรรม ถ้าคนที่มีอำนาจวาสนานะ เขาเชื่อของเขา แล้วเชื่อของเขาแล้วพยายามจะประพฤติปฏิบัติของเขา ให้เป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของเขา ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของเขา ทำความสงบใจเข้ามาก่อน ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน

ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามาแล้ว ถ้ามันยกสู่วิปัสสนาได้ ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ก็เห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง มันก็เห็นกิเลสตัวจริง ๆ ถ้าเห็นกิเลสตัวจริง ๆ มีการประพฤติปฏิบัติตามความจริงขึ้นมา เห็นไหม มันมีจิตนิสัยของคนแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน ถ้าจิตนิสัยของคนเหมือนกันนะ พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาลไง เอตทัคคะ ๘๐ องค์ไง มันความถนัดแตกต่างกันไปทั้งสิ้น

ถ้าความถนัดแตกต่างกันไปทั้งสิ้น เวลาสมัยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เห็นไหม เวลาทำนอบรอมบ่มเพาะขึ้นมาเฉพาะบุคคลๆ บุคคลคนนั้นเพราะกิเลสของเขา กิเลสของคนอื่นมันเป็นเรื่องของคนอื่นมันเกี่ยวอะไรกับเรา แล้วถ้ากิเลสเป็นของคนอื่นไม่ใช่กิเลสของเรา มันก็ไม่ตรงกับจิตตรงกับนิสัยของเรา คือมันวินิจฉัยวิเคราะห์โรคตามข้อเท็จจริงนั้นไม่ได้ ถ้ามันวิเคราะห์โรคตามความเป็นจริงนั้นได้นะ แล้วแก้จิต แก้จิตแก้อย่างไร

สิ่งที่มันจับพลัดจับผลูขึ้นมา มันจับแล้วมันแก่ออกนอกกลุ่มนอกทางมันไปอย่างไร ไม่ใช่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติแล้วกิเลสมันจะนั่งพับเพียบให้เราไปรู้ไปเห็นมัน มันเป็นไปไม่ได้หรอก แก่นของกิเลสเหนียวแน่นนัก ขนาดเจ้าชายสิทธัตถะจะหลุดมือของพญามารไป พญามารยังตีโพยตีพาย เห็นไหม ในธรรมาธิฐาน ในพระไตรปิฎกมากมายมหาศาล พญามารตีโพยตีพาย

เวลาจิตรกรรมฝาผนัง เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาวันวิสาขบูชา เวลาจะเข้าไปเผชิญกับกองทัพนคร มัณเฑียรมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก เห็นไหม บอกว่าเราได้ทำบุญกุศลไว้มากมายมหาศาล เราได้กรวดน้ำไว้ๆ ที่ประเพณีกรวดน้ำ ที่เรา

กรวดน้ำ เห็นไหม แม่พระธรณีเป็นพยาน ปิบบวยผมนี้ น้ำท่วมมารตายหมดเลย เราจะสร้างสิ่งที่เราสูบน้ำให้ฆ่าพญามารเลย แล้วจะไปหาคนที่ไหนเจอละ นี่ธรรมาธิษฐาน

แต่เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา แนวทางในพระพุทธ-ศาสนา แนวทางสติปัฏฐาน ๔ ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริงมันรู้จักกิเลส มันเห็นกิเลสของมันได้ แล้วเห็นกิเลสของมันได้ เห็นไหม จากสมถกรรมฐานยกขึ้นสู่วิปัสสนากรรมฐาน ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนากรรมฐาน นี่วิปัสสนากรรมฐานรู้แจ้งในจิตของตน รู้แจ้งแทงตลอดกิเลสค้นหาความทะยานอยากในใจของตน

ถ้ามันพิจารณาเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม เวลากิเลสมันตายไป กิเลสมันตายไปนะ บุคคล ๔ คู่ ถ้าบุคคล ๔ คู่ บุคคล ๔ คู่ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม นี่อำนาจวาสนาของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ มันมีเหตุมีผลของมันตามข้อเท็จจริงนั้น

ถ้ามันไม่มีเหตุมีผลตามข้อเท็จจริงนั้นนะ ถ้าว่าถ้าสหชาติเกิดร่วมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นบุญเป็นกุศล ไซ้! แต่กิเลสของคนมันไม่เหมือนกัน กิเลส เห็นไหม บุพเพนิวาสานุ-สติญาณไม่มีต้นไม่มีปลาย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาเกิดเป็นเจ้าชาย สิทธัตถะ เทวทัตเขาก็มาเกิดของเขาเหมือนกัน เวลาบุพเพนิวาสานุสติญาณไม่มีต้นไม่มีปลาย มันมีเวรมีกรรมมาต่อกัน

ถ้ามีเวรมีกรรมมาต่อกัน มาเกิดเป็นเทวทัต ก็มาบวชในพระพุทธศาสนา เวลามาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเขาก็ได้ฌาน-โลกีย์ของเขา นี่เกิดสหชาติ เกิดร่วมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้า มันเป็นบุญเป็นกุศล มันก็ควรจะประพฤติปฏิบัติให้เป็นพระอรหันต์แบบพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระกัสสปะเป็นพระอรหันต์หมดเลย เป็นพระอรหันต์เพราะชำระล้างกิเลสตามข้อเท็จจริงไป

แต่ถ้ามันมีเวรมีกรรมของสัตว์ เห็นไหม กิเลสค้นหาความทะยานอยากที่มันแก่นของ กิเลส มันเหนียวแน่นของมัน มันทำแล้ว มันทำแล้วมันไม่ได้เป็นข้อเท็จจริงนั้นไง ถ้ามันไม่ได้ ข้อเท็จจริงนั้นมันเกิดปฏิฐิมานะ เกิดความอหังการในหัวใจมากขึ้นไปกว่านั้นว่า “มันก็ เหมือนกัน เราก็ปฏิบัติเหมือนกัน” เหมือนกันตรงไหน

ถ้าเหมือนกันๆ เวลาปฏิบัติตามข้อเท็จจริงอันนั้น ถ้าปฏิบัติตามข้อเท็จจริงอันนั้น เห็น ใหม่นี้มันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา เวลามันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมามันเห็นกิเลสตามความเป็นจริง แล้วมันชำระล้างกิเลสตามความเป็นจริงเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไปเป็นบุคคล ๔ คู่ คู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ เห็นไหม แต่ละคู่มันหยาบมันละเอียดแตกต่างกันอย่างไร

แต่ถ้าคนปฏิบัติไม่เป็น คนปฏิบัติไม่ได้ เทวทัต เทวทัตนั้นนะ เวลาปฏิบัติมันไม่ได้ปฏิบัติ อย่างนั้น เวลาเทวทัต เห็นไหม เทวทัตอยากได้อะไร อยากให้คนนับหน้าถือตา จะไปเอาอชาต- ศัตถ์ให้มาเป็นลูกศิษย์ไ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม นีธรรมะเก่าแก่ มีลามก เสื่อมลามก มียศ เสื่อมยศ โลกธรรม ๘ โลกธรรมมันมีอยู่โดยดั้งเดิมของมันอยู่แล้ว มีอยู่โดยดั้งเดิมอยู่แล้ว แล้ว มันเข้ากับอะไรละ มันเข้ากับกิเลส เข้ากับกิเลสค้นหาความทะยานอยากของบุคคล ถ้าบุคคล ค้นหาความทะยานอยากของบุคคล เห็นไหม โมฆบุรุษตายเพราะลามก โมฆบุรุษ เพราะโมฆ บุรุษมันว่างเปล่า มันไม่มีอำนาจวาสนาสืบไป นี่ไม่มีสติปัญญาควบคุมจิตใจของตนเองได้

เวลาได้ฉานโลกีย์ ได้ฉานโลกีย์ เห็นไหม มันก็เป็นผู้วิเศษ ผู้วิเศษแตกต่างจากความ เป็นมนุษย์ที่เขาทำกันได้ นี่จะแปลงร่างเป็นอะไรไปให้เขาเห็นฤทธิ์เดชของตน เพื่อให้เขาเคารพ บูชาตัวตนของตน แล้วมันเป็นประโยชน์อะไรกับใครละ นี่ไง โมฆบุรุษตายเพราะลามก ตายเพราะ ลามก เพราะอยากได้ลามก อยากให้เขาเชือถือศรัทธา อยากได้ลามกไง โมฆบุรุษตายเพราะลามก

เพราะเขาเป็นโมฆะ ถ้าโมฆบุรุษตายเพราะลามก ลามกสักการะนั้น ขนาดแค่ลามกสักการะ มันทำให้การประพฤติปฏิบัตินั้น หลุดออกไปจากสังขารขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ไปอยู่ในกิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตน นี่โมฆบุรุษตายเพราะลาภ แล้วเขาประพฤติปฏิบัตินั้นเป็นอะไร เป็นโมฆธรรมใด เป็นโลกธรรม ๘ ไง มันไม่ได้ทำเพื่อชำระล้างกิเลส มันไม่ใช่ มักน้อยสันโดษ มันไม่ใช่ทำให้กิเลสมันเบาบางลง

ถ้ามันทำให้กิเลสมันเบาบางลง มันก็เป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา มันไม่ใช่ว่าโมฆธรรม เพราะโมฆธรรมเวลาประพฤติปฏิบัติ ถ้าจะเอาความจริงแล้วมันก็เป็นธรรมโมฆะ มันก็เลยเป็น เทวทัตใจ เป็นสิ่งที่แสวงหา ความแสวงหาที่แสวงหาแต่บาปแต่กรรมมาเพื่อเหยียบย่ำหัวใจของตน ทั้งๆ ที่ว่าประพฤติปฏิบัตินี้ละ

แต่ถ้ามีอำนาจวาสนา เห็นไหม พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ พระกัสสปะต่างๆ ที่มาประพฤติปฏิบัติในพระพุทธ-ศาสนา เขาได้สร้างบุญกุศลของเขามา ถ้าสร้างบุญกุศลของเขามา เวลาเขาแสวงหา เขาแสวงหาตามความเป็นจริงนั้น ถ้าเขาแสวงหาสิ่งที่เป็นความจริงนั้น เขาหลงในธรรมและวินัย เขาหลงในครูบาอาจารย์ เขาหลงในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาพระสารีบุตรไปฟังธรรมพระอัสสชิใจ “เธอบวชกับใคร เธอบวชกับใคร” เห็นแค่กิจวัตรของพระอัสสชิใจ ผู้ที่เป็นธรรมๆ ไง มันไม่ใช่โมฆธรรม มันเป็นสังฆกรรม

ถ้าเป็นสังฆกรรม เห็นไหม มันไม่มีมารยาสาไทย แล้วคนที่มีอำนาจวาสนาเขามองของเขาได้ เขามองของเขาออกว่าสิ่งใดที่เป็นมารยาทางโลกๆ ทางโลกก็โลกธรรม ๘ ถ้าเป็นทางธรรมละ ถ้าเป็นทางธรรม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ให้ธรรมและวินัยไฉน เวลาเราบวชพระ นี่ปัจจัยเครื่องอาศัย บริหาร ๘ บาตรคืออาหาร ไตรจีวรนี้เครื่องนุ่งห่ม อาศัยในเรือนว่าง แล้วเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยคือน้ำมูตรเน่า นี่ปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔

ในเมื่อคนดำรงชีวิตมันต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัยของมัน ถ้าดำรงชีพมีปัจจัยเครื่องอาศัยของมัน เห็นไหม เพื่อดำรงชีพๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไปขัดแย้งคัดค้านกับเรื่องทางโลกมันเป็นไปได้อย่างไร มันเป็นไปได้ ถ้ามันเป็นไปได้ถ้ามีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธศาสนา เวลาเราบวชแล้วถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง ปัจจัย ๔ โลก

ธรรม ๘ มีลาม เลื่อมลาม มียศ เลื่อมยศ ไปหลงใหลได้ปลื้มเพราะอะไร เพราะโมฆบุรุษ โมฆบุรุษมันว่างเปล่าไป

แต่เวลาพระสารีบุตรฟังเทศน์พระอัสสชิ เห็นใหม่ สิ่งที่ว่าบิณฑบาตแล้ว บิณฑบาตแล้วนี้ฉันอาหารเรียบร้อยแล้ว พระ-สารีบุตรถึงเข้าไปกราบว่า “ท่านบวชกับใคร” “บวชกับองค์-สมเด็จ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า” “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างไร” “ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ถ้าไปดับที่เหตุ นั้น เห็นใหม่ ดับที่ต้นเหตุ นั้นๆ ไม่ใช่ไปแสวงหา”

นี่ไปแสวงหา มีลาม เลื่อมลาม มียศ เลื่อมยศ โลกธรรม ๘ มันเป็นโมฆธรรม เป็นธรรมของโลก เพื่อความยิ่งใหญ่ เพื่อไปส่งเสริมกิเลส มันไม่ได้มีอำนาจวาสนามีจิตนิสัยที่ลงในธรรมและวินัย

ถ้ามันลงธรรมและวินัย มันเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา ถ้ามันจะเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา ถ้ามันลงในธรรมลงในวินัยมันไม่มีความอหังการ มันไม่ใช่โมฆธรรม มันเป็นธรรมและวินัย

ถ้ามีธรรมและวินัยในการประพฤติปฏิบัติฯ นะ เราจะเอาความจริงของเราขึ้นมา ถ้าเราเอาความจริงของเราขึ้นมาทำความสงบของใจเข้ามาก่อนๆ แล้วเวลาใจสงบ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา เห็นใหม่ มากมายมหาศาล “จิตมันมหัศจรรย์ จิตมันรู้มันเห็นของมัน” ใจที่มันรู้มันเห็นมันเป็นการเอาอย่าง เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูด “ต่อไปมันจะมาแข่งหน้าแข่งหลัง ผู้ที่เดินตามก็มี มันเอาเยี่ยงไม่เอาอย่าง มันอยากเอาตัวอย่างอย่างนั้น”

นี่ก็เหมือนกัน ปริยัติ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเราจะออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราก็กลัวว่าเราจะผิดพลาดขึ้นมา เราก็จะมีการศึกษา นั่นเป็นภาคปริยัติ ปริยัติคือทรงจำธรรมวินัย ทรงจำธรรมวินัยไว้ทำไม ไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาปฏิบัติ ปฏิบัติตามความเป็นจริง

ถ้าไม่ปฏิบัติ เห็นไหม ไปรู้ละโบราณเล่า “โบราณเล่ามาแล้วหรือ โบราณเล่า...”
ศึกษารวบรวมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษาไว้เพื่อเป็นความรู้ ความรู้ก็เลสมันก็รู้
ด้วย

แต่ถ้าเอาความจริงละ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม
เวลาพระธรรมกถึก เวลาบวชเมื่อแก่ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอกรรมฐานองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วเข้าป่าเข้าเขาไปเลย เวลาไปประพฤติปฏิบัติ เวลาออกพรรษา
ออกพรรษาแล้ว ได้กลิ่นแล้ว เปลี่ยนผ้าเปลี่ยนผอนแล้ว ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
องค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธออยู่ที่ไหน เธอปฏิบัติอย่างไร แล้วได้ผลมากน้อยแค่ไหน”
ท่านจะแก้ให้ๆ นี่แก้จิต แก้จิตใจ นี่สมัยพุทธกาลนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาศึกษาค้นคว้าแล้วประพฤติปฏิบัติขึ้นมา
เวลาได้พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ก็อบรมบ่มเพาะต่อไป จากลูกศิษย์ลูกหาของท่าน จะไป
ไหนที่พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ห้อมล้อมไปทั้งหมดเลย ผู้ที่เป็นธรรมๆ มันลงในธรรมลงในวินัย มัน
ไม่ใช่โมฆบุรุษไง โมฆบุรุษมันก็เป็นโมฆธรรม โมฆธรรมมันทำโดยเพื่อบุชาภิเลสตัณหาความ
ทะยานอยากในบุคคลคนนั้น

แล้วเรา เห็นไหม เวลาเราบวชพระแล้วนะ ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า เวลาเธอรู้ดังต่อไปนี้ เธอไปพักที่ไหน ถ้ามีครูบาอาจารย์ เห็นไหม ให้สังเกตกันก่อน ๗ วัน
ถ้าครบ ๗ วันแล้วถ้าไม่ขอนิสัยให้แยกออกไปซะ ถ้าล่วงวันที่ ๘ เป็นอาบัติปาจิตตีย์ เพราะยัง
ต้องขอนิสัย นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราสังเกตได้ เราสังเกตได้ว่าจิต
นิสัยเข้ากันได้หรือไม่ ถ้าเข้ากันได้เราก็ขอนิสัย

ถ้าขอนิสัย เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านจะประพฤติปฏิบัติไปอยู่กับหลวงปู่เสาร์
หลวงปู่มั่นไ้ ขอนิสัยๆ การขอนิสัยนี้ท่านดูถึงความรู้สึกนึกคิดในหัวใจเลย เวลาจะคิด คิดว่ามัน
ออกนอกกลุ่มนอกทาง ท่านบอกว่า “มันขาดแล้ว” แต่ถ้ามันไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง เห็นไหม เวลา
ควบคุมดูแลหัวใจดวงนั้น เพราะอะไร

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีข้อวัตรปฏิบัติของท่าน เวลาข้อวัตรปฏิบัติของท่าน ท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา ก็เลศค้นหาความทะยานอยากในหัวใจนี้ร้ายนักๆ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ ประพฤติปฏิบัติใหม่ นี่จะต้องประพฤติปฏิบัติ ต้องเอาหัวใจของตนให้ได้ก่อน ทำความสงบของใจเข้ามาๆ ทำไม่ต้องทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันไม่สงบระงับเข้ามา มันฟุ้งมันซ่านๆ นั่นแหละช่องทางของกิเลสค้นหาความทะยานอยาก

กิเลสมันเป็นนามธรรม เวลามันสงบเสียงมันในหัวใจของตนเหมือนมันไม่มี เวลาเรามีสิ่งใดที่กระทบกระเทือนในหัวใจของตนมันจะฟูขึ้นมา เวลามันฟูขึ้นมา เห็นไหม แล้วถ้ามันฟูขึ้นมาแล้ว มันยังมีจิตนิสัยที่มันชอบอีกด้วย มันซ้ำเติม มันซับซ้อนเข้าไปในหัวใจของตนให้มันทุกข์มันยากมากมายมหาศาล

เราจะมั่งมีศรีสุขทุกข์จนเข็ญใจขนาดไหน นั่นเป็นอำนาจวาสนาของคน กุศลลา ธมฺมา อกุศลลา ธมฺมา แต่ใจของคนๆ อำนาจวาสนาที่สร้างมา สิ่งที่สร้างมามากน้อยขนาดไหนมันจะเป็นจิต เป็นนิสัย เวลามันเป็นจิตเป็นนิสัยสายบุญสายกรรมขึ้นมา ถ้ามันมีอำนาจวาสนาของมัน มันจะพยายามประพฤติปฏิบัติให้มันเป็นตามความเป็นจริงขึ้นมาในหัวใจของเรา แล้วมันจึงใหม่

ถ้ามันไม่จริง เห็นไหม โฆษบุรุษ ถ้าโฆษบุรุษมันลากสักการะนี้มันจับต้องได้ มันเห็นของมันได้ แล้วเราคนที่มีอำนาจวาสนา เขาก็สังเกตตรงนี้แหละ สังเกตว่าครูบาอาจารย์ถ้ายังแสวงหาสิ่งนี้อยู่มันจะเป็นสังฆธรรมได้อย่างไร ถ้ามันแสวงหาสิ่งนี้อยู่แล้วแสวงหาทำไม เราบวชมา เราไม่แสวงหาสิ่งนี้ เราแสวงหาศีล สมาธิ ปัญญา

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขาของท่านเพื่ออะไร แล้วอุตุงควัตรๆ มีไว้ทำไม อุตุงควัตรมันเป็นเครื่องขัดเกลากิเลส มันฆ่ากิเลสไม่ได้ แต่มันขัดเกลาใจ อุตุงควัตร อุตุงควัตร เริ่มต้น เริ่มต้นของเรา เริ่มต้นของใครขึ้นมามันเป็นความชอบธรรมนะ บวชพระแล้วเข้าออก

บิณฑบาตเป็นวัตร บิณฑบาตถูกต้องชอบธรรมไหม ชอบธรรม แต่ถ้าถูกต้องวัตรล่ะ? ตกบาตรๆ ภัตตามมาไม่เอา เพราะอะไร เพราะตัดความพะรุงพะรังแล้ว

เวลาตัดความพะรุงพะรัง เห็นไหม แล้วเวลาครูบา-อาจารย์ที่ท่านออกประพฤติปฏิบัติ ท่านไปหาบ้านน้อยๆ ๒ หลัง ๓ หลังก็พอ เพราะไม่ต้องให้เขามากวน คำว่า “มากวนๆ” ทำไมมันถือตัวถือตนอย่างนั้น คำว่า “มากวนๆ” เรามัวแต่ออเซาะจะออเลาะกันอยู่อย่างนั้นใช่ไหม โหมขบรูษตายเพราะลาภไฉน เราเป็นพระเป็นเจ้าขึ้นมาต้องให้คนเขาข่มขู่บูชาหรือ?

มันหน้าที่ของบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา อุบาสก อุบาสิกาของเขาถ้าเขามีอำนาจวาสนาของเขา เขาจะฝึกหัดประพฤติปฏิบัติของเขา เขาก็ทำของเขา ถ้าเขาไม่มีอำนาจวาสนาของเขา เขาทำหน้าที่การงานของเขา เขามีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธศาสนา แม้แต่เขาใส่บาตรให้ได้ขบฉัน นั่นก็เป็นบุญเป็นคุณพอแล้ว แล้วเวลาขบฉันแล้ว เวลาของเรามันมีไว้เพื่ออะไร นี่ขบฉันของเขาแล้วไฉน

พระเจ้าพิมพิสาร เห็นไหม เจ้าชายสิทธัตถะ เวลาออกประพฤติปฏิบัติไฉน เข้าใจว่าโดนปฏิวัติมา เวลาไปกราบ ไปเคารพบูชา บอกว่า “ให้กองทัพครึ่งหนึ่งเพื่อจะไปเอาบัลลังก์คืน” “ไม่ใช่! ออกมา ออกมาเพื่อหาโพธิญาณ” “ถ้าอย่างนั้นถ้าสำเร็จแล้วให้มาสอนด้วย”

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม ได้ปัญจวัคคีย์ ได้ยสะ เวลา “เธอทั้ง ๖๐ องค์พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เราก็จะไปเอาชฎิล ๓ พี่น้อง” พอได้ชฎิล ๓ พี่น้อง เวลาเจ้าชายสิทธัตถะไปประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเจ้าพิมพิสารก็ไปเคารพบูชาชฎิล ๓ พี่น้องนั้น พวกอินดู พวกพราหมณ์ ถึงเวลาแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปทรมานชฎิล ๓ พี่น้อง “เธอไม่ใช่พระอรหันต์ ไม่ใช่พรหม บูชาไฟๆ นี่ไม่ใช่” ถึงเสร็จแล้ว “แล้วใช่คืออะไรล่ะ?”

“ตาเป็นของร้อน ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจเป็นของร้อน ร้อนเพราะโทสะคึกคึก โมหะคึกคึก โลภะคึกคึก” มันร้อนไฉน ถ้าร้อนขึ้นมา เวลามันร้อนขึ้นมาถ้ามันจะดับไฟ มันดับไฟด้วยมรรค ๘ ไฉน

ดำรงชอบ งานชอบ เพียรชอบไป ถ้ามันเป็นของร้อน ร้อนเพราะอะไร ร้อนเพราะโทษคคินา โมหคคินา ทานพิจารณานะ เป็นพระอรหันต์หมดเลย

พระเจ้าพิมพิสารจะไปเคารพอาจารย์ของตน ไปถึงเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอายุ ๓๐ กว่า แล้วชฎิล ๓ พี่น้องอายุมากกว่าไป “เอ๊ะ! ใครเป็นลูกศิษย์ใครเป็นอาจารย์” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เป็นหน้าที่ของเธอ” ชฎิล ๓ พี่น้องเหาะขึ้นไปเลย ลงมา “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา ข้าพเจ้าเป็นลูกศิษย์” เวลาพระเจ้าพิมพิสารไปพึ่งเทศน์ พึ่งเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้บรรลุเป็นพระโสดาบันไป เห็นไหม

ชาวบ้านเขามีหน้าที่การงานของเขา เวลาเขามีอำนาจวาสนาบารมีของเขา ถ้าเขามีศรัทธาความเชื่อของเขา เขาทำบุญตักบาตรขึ้นมา นี่ได้ขบได้ฉัน นั่นก็เป็นบุญเป็นกุศลของเขาแล้ว มันพอแล้ว เราไม่ใช่โมฆบุรุษ เราไม่ได้มาแสวงหาความยิ่งใหญ่ใดๆ ทั้งสิ้น ถ้าเขามีอำนาจวาสนาของเขา เขาทำบุญตักบาตรของเขาเพื่อจรรโลงพระพุทธศาสนา

นักรบๆ ใจ ไม่ใช่โมฆบุรุษใจ เราไม่ต้องการความยิ่งใหญ่ใดๆ ทั้งสิ้น เราต้องการดำรงชีพของเราทั้งสิ้น เราต้องการดำรงชีพของเราเพื่อในการประพฤติปฏิบัติ มันไม่ใช่โมฆบุรุษตายเพราะลาภสักการะ ตายเพราะกิเลสมันเผาผลาญในหัวใจของตน แล้วเวลากิเลสเผาผลาญในหัวใจของตน เวลาจะประพฤติปฏิบัติมันก็เป็นโมฆธรรมซะ ถ้าโมฆธรรมแล้ว ถ้าเป็นความสงบ ถ้าใจมันจะสงบขึ้นมาละ มันสงบแล้วมันก็รู้ก็เห็นอะไรร้อยแปดพันเก้า จะรู้จะเห็นสิ่งใดมันเป็นจริงเป็นนิสสัย

จิตนิสสัยของคนทำสิ่งใดมา กุศลลา ธมฺมา อกุศลลา ธมฺมาไป ถ้าเป็นจิตนิสสัยของคนเวลา มันจะสงบระงับมันจะรู้จะเห็นสิ่งใด มันแค่ความเห็นจะไปติดมันทำไม สัมมาสมาธิ ความสุข ความสงบ มันพื้นฐานสมถกรรมฐานไป เวลาโลกเขาติเตียนไป “พระกรรมฐานหลับหูหลับตา มีแต่พุทโธๆ มันจะรู้อะไร พระกรรมฐานหลับหูหลับตา มันเป็นสมณะ มันจะแก้กิเลสไม่ได้” เอ็งเคยภาวนาไหม เวลาภาวนาหลับหูหลับตาไปนั่นนะ สิ่งที่เราเห็นขึ้นเวลาธรรมมันเกิดๆ คนมันร้อยแปด

เริ่มต้นขึ้นมามันมีบุญกุศลไป ผีก็หนีไปปฏิบัติไป เวลาจิตมันสมดุลของมัน มันปล่อยมันวาง ใ้อโฮ! มหัศจรรย์! อยากจะประพฤติปฏิบัติ ปีสองปีเหลวไหลหมด เพราะอะไร เพราะมันไม่เสมอดันเสมอปลายไป ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพระไตรปิฎกทุกข้อเลย เวลาบัญญัติ บัญญัติไว้ๆ ทำไม บัญญัติไว้ ต้องกดคนหน้าด่าน ส่งเสริมคนที่ดีงาม เวลาประพฤติปฏิบัติไป สิ่งที่คุณประพฤติปฏิบัติไม่ได้ผลเพราะขาดความปฏิบัติสม่ำเสมอ คือความเสมอดันเสมอปลาย

ในการประพฤติปฏิบัติ ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี ใช่ ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปีแต่ต้องเป็นสมาธิปฏิภาณ ความถูกต้องชอบธรรม ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี โมฆบุรุษตายเพราะลาภ ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี หวังแต่จะให้คนมานับถือเคารพบูชาหรือ ปฏิบัติเพื่อเหตุอันหนึ่งหรือ โมฆธรรมมันเลยได้ธรรมโมฆะไป ธรรมโมฆะคือมันว่างเปล่า

ธรรมโอสถนะ “รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง” จิตสงบระงับเข้ามา มันก็จิตสงบระงับเข้ามา ถ้าจิตสงบระงับแล้วไม่ติดในสมาธินั้นด้วย คนไม่มีवासนาแค่จิตสงบระงับมันก็ติดในความสงบระงับนั้น สิ่งที่เราละมันทุกข์มันยาก มันบีบคั้นหัวใจ มันเป็นความทุกข์ความยากมาก เวลา มันปล่อยวางชั่วคราวชั่วคราขึ้นมา เฮ้ย! ใ้อันนั้นมันผิดใจจริงๆ เพราะอะไร

เพราะคนหลับตาลืมตาไป หลับตาได้ ลืมตาได้ จิตเวลามันพุ่งชานก็ได้ มันสงบก็ได้ แล้วมันสุขมันสงบขนาดนั้นแล้วมันเห็นนิมิต มันรับรู้ มันก็แค่ เห็นไหม แค่จิตมันรับรู้ เพราะชีวิตนี้ผลของวิญญูะ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะได้สร้างบุญสร้างกุศลมามากน้อยขนาดไหน

ถ้ามันสร้างบุญสร้างกุศลของมันมา เวลาธรรมมันเกิดไป นี่ธรรมมันเกิดไป สิ่งที่เราธรรมมันเกิดก็มันรู้มันเห็นของมัน รู้เห็น รู้เห็นนะ นี่ไง โมฆบุรุษตายเพราะลาภไป รู้เห็นแล้วเห็นอะไร ถ้ารู้เห็นมันเข้าสู่ทางสายกลางในพระพุทธศาสนาหรือไม่ ถ้ามันเข้าสู่ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา มันสุขมันสงบของมัน

สัมมาสมาธิคือจิตตั้งมั่นไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น นี่มันพาดพิง มันพาดพิงเพราะอะไร เพราะจิตมันสงบแล้วมันรู้มันเห็นของมันไง รู้เห็นอะไร รู้เห็น นี่โมฆบุรุษไง ตายเพราะลาภ ไง ตายเพราะบุญของตน ตายเพราะว่ากรรมมันเกิดในใจของตน ไฉนที่ไม่เชื่อ ไฉนที่ปฏิบัติ แล้วไม่รู้ไม่เห็นสิ่งใดเลยนั่นก็ตาย ตายเพราะความแห้งแล้ง

แต่ถ้ามีข้อเท็จจริง หัวใจของเรา หัวใจของเราแท้ๆ สิ่งมีชีวิตมีพุทธะ แม้แต่สัตว์เดรัจฉานมันก็มีจิตวิญญาณของมัน แต่สัตว์เดรัจฉานมันไม่มีอำนาจวาสนาจะบรรลุธรรมได้ เว้นไว้แต่มนุษย์กับเทวดา อินทร์ พรหม ที่มีสัมมาทิฐิถูกต้องชอบธรรม ถ้าเขาประพฤติปฏิบัติตามข้อเท็จจริงของเขา เพราะ... เพราะการประพฤติปฏิบัติ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะชำระล้างกิเลส พญามารยังตื่นพราดๆ อยู่ขนาดนั้น แล้วนี่สาวก สาวกะผู้ได้ยินได้ฟัง แล้วสาวก สาวกะผู้ที่ได้ยินได้ฟังแล้วยังไปเชื่อกิเลส โมฆบุรุษไง โมฆกรรม

แต่ถ้าเป็นธรรมและวินัย ธรรมและวินัยเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เราปฏิบัติบูชาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่เชื่อ ไม่เชื่อความเห็นของตน ไม่เชื่อทิฐิมานะของตน ไม่เชื่อสิ่งที่เกิดขึ้นในใจของตน มันจะเกิดขึ้นอย่างไรแล้วมันก็เป็นบุญเป็นบาป ถ้าเป็นบุญเป็นบาปมันผ่านไปแล้ว ผ่านไปแล้วคือเป็นอดีตไปแล้ว ถ้าเป็นอดีตไปแล้ว เห็นไหม ผู้ที่จะประพฤติปฏิบัติได้ต้องทำความเข้าใจของตนให้มั่นคงของเรา ถ้าทำความเข้าใจของตนให้มั่นคงของเรา เห็นไหม สมถกรรมฐาน

“โอ้พระกรรมฐาน โอ้พระป่าหัดหัดตามันจะรู้ได้อย่างไร หลับหลับตามันจะเกิดปัญญาได้อย่างไร นี่ไง สมถะแก้กิเลสไม่ได้ สมถะมันหีนทับหญ้าๆ” ให้มันมีทับเถอะน่า โอ้ที่ประพฤติปฏิบัติแล้วล้มลุกคลุกคลาน โอ้โมฆบุรุษตายเพราะลาภ เวลาหีน หีนทับหญ้าไป พอเอา หีนออก หญ้ามันขึ้นเต็มไปหมดเลย แก้ไขไม่ได้ แก้ไขไม่เป็น หีนทับหญ้ามันก็ทับให้เราไม่มีโอกาสชั่วคราวชั่วคราวได้หายใจ ได้หายใจ เห็นไหม ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับแล้วรักษาหัวใจ ชำนาญในวสี ชำนาญในการเข้าและการออก

“อ้อ! สมาธิมีเข้ามามีออกอีกนะ” มีไหมล่ะ ทำสมาธิแต่ละครั้งแต่ละคราว ถ้ามันสงบรับ มันเป็นความจริงขึ้นมา นั่นเป็นบุญของตน เวลามันคลายออกมานี้ไง โดยปกติพระนะปาราชิก ๔ ตั้งแต่ฉณสมาบัติขึ้นไป เวลามาฉณสมาบัติ ฉณานี้เป็นอจินไตย สมาธิเป็นอจินไตยเลยแหละ เป็นอจินไตย อจินไตย ๔ พุทธวิสัย กรรม โลก ฉณ

แต่นี้เรื่องฉณในสมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ในสมาบัติต่างๆ ที่เวลาเข้าออก เห็นใหม่ ปฐมฉณ ทุตติยฉณ ตติยฉณ จตุตถฉณ อากาสนัญญายตนะ วิญญูณัญญายตนะ อาภิญญายตนะ เนวสัณญานาสัญญายตนะ สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ แล้วเวลามันเข้ามันเข้าออก มันจะมีกำลังของมัน มันจะมีอภิญญาของมัน มันจะรับรู้สิ่งต่างๆ ในการฝึกหัด นี่เป็นภาณีไซ้พร เป็นเรื่องอจินไตย

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทาน ศีล ภาวนา เรื่องของท่านก็เรื่องของท่าน ก็เรื่องของชาวพุทธของเราล่ะ ถ้าจะมีศรัทธา ความเชื่อ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนุพุพิกถาก็ให้ทำทานก่อน เวลาทำทานๆ ขึ้นมา เพื่อเปิดหัวใจของเราขึ้นมาไง หัวใจของเรามันมีทิวฏฐิมานะของมัน มันโมฆบุรุษมันว่างเปล่าของมัน แล้วมันแสวงหาของมัน มันจะกว้านเอาเป็นสมบัติของมันแล้วไม่ได้อะไรเลย เพราะมันเป็นโมฆบุรุษ

แล้วทำความสงบใจเข้ามา ทำความสงบใจเข้ามา เห็นใหม่ เวลาอนุพุพิกถ ถ้าจิตเขาพร้อมแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าจะแสดงอริยสัจ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ เพราะอะไร เพราะคนที่สร้างอำนาจวาสนา พาหิยะพังเทศน์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย เพราะเขาได้สร้างบุญกุศลของเขามา ใ้พวกเรา ใ้ชี้ทุ่ทุ่ถึง เวลาฟังธรรมะนะ เย ธมฺมาเนเีย ท่องจนปากเปียกปากแฉะ

พระสารีบุตรฟังพระอัสสชิที่เดียวเป็นพระโสดาบันเลย มันเป็นวาสนาของคน เราไม่มีสติปัญญา เราไม่มีหลักเกณฑ์พอที่จะแทงทะลุธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยสติปัญญาของเรา มันไม่มีอำนาจวาสนาอย่างนั้น ถ้ามีอำนาจวาสนาอย่างนั้น เราต้องทำความ

สงบใจเราเข้ามาๆ ทำความสงบของใจแล้วเราฝึกหัดของเรา สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน

“ทำไมต้องทำความสงบๆ แล้วทำความสงบทำสมาธิ-สมาธิมีการเข้าและการออกอีกหรือ” ครูบาอาจารย์ของเราที่จะประพฤติปฏิบัติได้ตามความจริง บุคคล ๔ คู่ ปุณฺณ กัลยาณชน ปุณฺณคนหนาภิเลสมันยิ่งใหญ่นัก โมฆบุรุษตายเพราะลาภ ปฏิบัติไปเพื่อลาภสักการะในใจของตน ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันเลย สิ่งนั้นมันเป็นทางช่องทางกิเลสทั้งสิ้น

ถ้าจะเอาความจริง เห็นไหม ชำนาญในวิธี ชำนาญในการเข้าและการออก การเข้า การเข้าสมาธิ บริกรรมพุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิเข้าสู่ความสงบระงับ ถ้าเข้าสู่ความสงบระงับ ถ้าจิตสงบแล้ว ใ้โฮ! มันจะมีศรัทธาในพระพุทธศาสนามาก เพราะพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน พุทธะนี้พุทธะมันแบบว่ามันเป็นพยัคฆ์แดง แวบๆ มันพุทธะอะไรวะ แล้วสมาธิอะไร โมฆบุรุษไง มันตายเพราะลาภ ใจ มันตายเพราะมันความว่างเปล่า มันไม่มีหลักมีเกณฑ์อะไรทั้งสิ้นเลย

แต่เวลาครูบาอาจารย์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระอรหันต์ต้องแสนกับ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวาได้สร้างอำนาจวาสนาบาร์มีมากกว่าพระอรหันต์ มากกว่าเพราะเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวามันต้องมีอำนาจวาสนามากกว่า เพราะมากกว่าเวลาสิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน สาวก สาวกก็เป็นพระอรหันต์ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะเป็นธรรมเสนาบดี เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวาที่มีฤทธิ์มีเดชขึ้นมา มันมาจากไหนละ กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ทั้งนั้น

นี่เหมือนกัน ถ้าพระอรหันต์ถ้าอย่างน้อยแสนกับขึ้นมา เวลาแสนกับขึ้นมาถ้ามันมีอำนาจวาสนาขึ้นมา เวลาปฏิบัติขึ้นมาแล้วมันจะรักษาหัวใจของตนได้ ถ้าวาสนาของเราอำนาจวาสนาของเรามันคลอนแคลน สิ่งที่จะทำความสงบใจเข้ามา ใจสงบอย่างไร ถ้าใจสงบระงับ เห็นไหม มันมีที่มาที่ไป ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เราทำความสงบก็คือความสงบใจ

แต่ถ้าทำความสงบแล้วนี่จิตมันเริ่มปล่อยวางจากอารมณ์เข้ามา ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ เห็นไหม เวลาภาวนาซีไฟโรนี่สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ ฌานเป็นอินไตย แล้วเวลาทำสมาธิๆ มันเป็นอินไตยไหม มันทำความสงบ สงบแค่ไหน มีคนถามมาก “มันต้องมีความสงบอย่างไร มันถึงจะยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้” นี่ทำความสงบ สงบระดับจากกิเลส สงบระดับจากความว่างเปล่า

นี่ไง โมฆบุรุษๆ ใจ โมฆบุรุษจะเอาอะไรเป็นพื้นฐาน จะเอาอะไรเป็นหลักเกณฑ์ ถ้าหลักเกณฑ์ก็บุคคล ๔ คู่นี้ไง ปุณฺณ กัลยาณชน ถ้าเป็นปุณฺณ ปุณฺณคนหนา คนหนามันก็มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศ ต้องการเท่านั้น ผลประโยชน์ของตนมีแค่นั้น แล้วมีแค่นั้นแล้วมีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน เพราะอะไร เพราะมันมีหัวไขนัง เพราะมันเป็นสมมุติบัญญัติใจ

คนที่ทำหน้าที่การงาน เวลาเขาเป็นข้าราชการ เวลาเขาเกษียณ เขาจบแล้ว แต่เวลาอยู่ในตำแหน่งละ ไ้อโฮ! มียศตา-บรรดาศักดิ์นะ ทุกคนยกย่องบูชาณะ เกษียณจบเลย คนรอบข้างไม่มีใครอยู่ข้างเคียงเลย เพราะเขาไม่มีอำนาจ เขาให้ผลประโยชน์กับเราไม่ได้ แคหัวไขนัง ไ้อนี้ก็เหมือนกัน เราประพฤติปฏิบัติแค่นั้นใช่ไหม เราเป็นโมฆบุรุษใช่ไหม แล้วก็โมฆธรรมด้วย

ถ้ามันเป็นความจริง เราต้องมีสติปัญญา สิ่งที่เราให้อำนาจวาสนา เราเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา เราอยากจะประพฤติปฏิบัติของเรา คำว่า “อยากจะประพฤติปฏิบัติ” คำว่า “อยากจะประพฤติปฏิบัติ” นี่มันเป็นโอกาสแล้ว

เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านพยายามตรึงใจ พยายามทำให้ชาวพุทธให้มีศรัทธามีความเชื่อ แล้วศรัทธาความเชื่อนั้นมันจะเป็นหัวรถจักร ดึงเราเข้ามา ดึงเรามาศึกษาค้นคว้าๆ ถ้าศึกษาค้นคว้าศึกษาธรรมะก็ยุ่งๆ อยู่เลย นั่นภาคปริยัติ แล้วภาคปฏิบัติขึ้นมาเนี่ยจะบังคับกิเลสในใจของตนมันยุ่งๆ มากเข้าไปใหญ่ แล้วเวลาปฏิบัติไปแล้วนี่งๆ แล้วเราไปรู้ไปเห็นอะไรขึ้นมาบ้าง แล้วไปรู้ไปเห็นขึ้นมาแล้วไปเชื่ออะไร เราจะเป็นโมฆบุรุษใช่ไหม เราจะไม่ทำอะไรเป็นขึ้นเป็นอันในการประพฤติปฏิบัติ นี่จับต้องสิ่งใดไม่ได้เลยหรือ

ทำไมหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านประพฤติปฏิบัติ ทำไมท่านสิ้นกิเลสจนเป็นพระอรหันต์ไปแล้ว ขนาดปฏิบัติ ปฏิบัติไปแล้วอบรมบ่มเพาะไปด้วยนะ เวลากลับไปขึ้นไปภาคอีสานคราวที่ ๒ “กำลังเราไม่พอ กำลังเราไม่พอ” ทั้งหมู่คณะขึ้นไปเชียงใหม่เวลากลับจากเชียงใหม่ไม่มีไม่พออีกเลย “มา! มีอะไรวามา” นี่แก้จิต แก้จิต

มันเป็นขั้นเป็นตอน บุคคล ๔ คู่ ๔ คู่ ถ้าทำความเข้าใจของใจเข้ามาๆ ถ้าใจสงบระงับแล้วจากปุณฺณ กัลยาณชน ปุณฺณคนหนามันทำความเข้าใจได้ยาก ทำความสงบได้ยากแล้วมันเป็นอินฺทียเลยละ พอสงบแล้วมันถูกลู่ก้างไปจับสิ่งใดไม่เป็นขึ้นเป็นอันอะไรทั้งสิ้นเลย แล้วถ้ามันมีอำนาจวาสนาก็ชำนาญในวิธี ชำนาญในการเข้าและการออก การเข้าและการออกถึงพยายามจะรักษาให้จิตใจมันมั่นคง จิตใจมันตั้งมั่น ถ้าชำนาญในการเข้าและการออกมันจะเข้ามาสู่อุตฺตงควัตร

เราจะรักษา รักษา เห็นไหม เพื่อไม่ให้ธาตุขันธ์ทับจิต ธาตุขันธ์นี้เราเกิดมา เราเกิดมานะเราเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพชน ร่างกายอาการ ๓๒ สมบูรณ์แบบ เวลาคนพิการคนต่างๆ เขาก็ภาวนาของเขาได้เหมือนกัน สิ่งที่เราเกิดมา เห็นไหม ร่างกายอาการ ๓๒ สมบูรณ์แบบ เวลาถ้าเรากินอยู่โดยพอประมาณ เห็นไหม ธาตุขันธ์ไม่ทับจิต แต่ถ้าเราเพลิดเพลिन เราหลงไปนี่โมฆบุรุษตายเพราะลาภ แล้วเวลาธาตุขันธ์ทับจิต นั่งไปสัปหงกโง่งงว่งทั้งนั้น

แล้วถ้าอุตฺตงควัตร เห็นไหม เพื่อบรรเทาๆ นี่ไง อุตฺตงควัตรเป็นสิ่งที่ขัดเกลา กิเลสมันบรรเทาพอบรรเทาขึ้นมา สิ่งนี้เราจะควบคุมเราเพื่อจะให้ทำความเข้าใจได้สะดวกขึ้น เพราะ... เพราะธาตุขันธ์ไม่ทับจิต พอถืออุตฺตงควัตรเพื่อไม่ให้ธาตุขันธ์ทับจิต แล้วทำสมาธิได้ไหม แล้วทำสมาธิ สมาธิคือสมาธิไง แล้วทำสมาธิขึ้นมา เห็นไหม พอทำสมาธิเป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิมันไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น มันเป็นหนึ่งในมัน

เวลาเป็นหนึ่งในมัน ปุณฺณ กัลยาณชน กัลยาณชนเพราะอะไร รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร มันเห็นเลย เสียงสักแต่ว่าเสียง รูปสักแต่ว่ารูป รสสักแต่ว่า

รส แล้วมันเป็นอย่างนั้นไหม นี่ไง เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติท่านถึงควบคุมควบคุมอย่างนี้ มันถึงได้ไม่เป็นโมฆบุรุษ

โมฆธรรม เอาแบบอย่าง หลวงปู่มั่นบอก “แข่งหน้าแข่งหลัง” ธรรมะที่ได้ยินได้ฟังมานี้ เอาอย่างๆ พุดเหมือนกันแต่ไม่เหมือนกัน ถ้าเหมือนกัน เหมือนกันมันจะเกิดจากหัวใจของตน ถ้าเกิดจากหัวใจของตน รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ถ้า รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร ชำนาญ มันจะเข้าสมาธิหรือรักษาสมาธิได้ง่ายแล้ว

ไอ้ที่ว่าจะไปรู้จะไปเห็นอะไรนั้นเป็นเรื่องกิเลสมันยุมันเห่ย กิเลสมันยุมันเห่ยมันพลิกมันแพลงร้อยแปด เวลามันพุ่งชาน พุ่งชานทำไมพุ่งชานนัก พุ่งชานถ้ามันไม่มีสติสัมปชัญญะเรา จับต้นชนปลายไม่ได้เลย “ทำไมคิดอย่างนี้ ทำไมมันเป็นอย่างนี้” มันเป็นไปหมดเลย เพราะเรา จับต้นชนปลายไม่ได้

ถ้ามีสติมันยับยั้งได้หมดเลย ถ้ามันยับยั้งได้ ขาดสติหรือมีสติ แล้วถ้ามีสติมีคำบริกรรมอย่างไร แล้วถ้ามันออกรับรู้ มันแก้ได้หมด แต่ที่มันไม่แก้ๆ เพราะมันไปรับรู้ มันโมฆบุรุษไง มันว่านั่นเป็นปัญญา มันว่านั่นเป็นการวิปัสสนา ปัญญาตรงไหน? ปัญญาอะไร?

ถ้าจิตมันสงบแล้วเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริงยกขึ้นสู่วิปัสสนา บุคคลคู่ที่ ๑ บุคคลคู่ที่ ๑ เวลาฝึกหัดใช้ปัญญาไป ปัญญานี้มันเกิดจากอะไร ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากสัมมาสมาธิ เกิดจากจิตสงบ แล้วปัญญามันจะก้าวเดินได้ มรรคมันจะเคลื่อนได้ คำว่า “มรรคเคลื่อนได้” เวลาที่ปัญญามันเกิดจากสัมมาสมาธิ เวลามันหมุนของมัน เวลามันเคลื่อนตัวของมัน โอ้โฮ! ภาวนามยปัญญามันเป็นอย่างนี้เอง มันไม่ใช่โมฆบุรุษ มันไม่ใช่ความว่างเปล่าจากการประพฤติปฏิบัติ ในการประพฤติปฏิบัติมันต้องมีข้อเท็จจริงของมัน ถ้ามันข้อเท็จจริงของมัน บุคคลที่มีอำนาจวาสนาขึ้นมาถ้ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ เวลาปัญญาถ้ามันเคลื่อนออกไป มันจะเกิดความมหัศจรรย์ในใจของตน แล้วมันรู้ มันรู้อะไร

ถ้าเห็นกายพิจารณากาย เห็นเวทนาพิจารณาเวทนา เห็นจิตพิจารณาจิต เห็นธรรมพิจารณาธรรม การพิจารณานั้นทำไมพิจารณา พิจารณาทำไม ในเมื่อมันสูตรสำเร็จ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็บอกแล้วว่ามันเป็นอสุภะ มันเป็นของน่าเกลียดน่าชัง มันเป็นอย่างที่ไม่สวยไม่งาม มันไม่ดีทั้งสิ้น ก็รู้อยู่แล้ว รู้อยู่แล้วนั่นละโมฆบุรุษ รู้อะไร รู้แล้วมันสัญญา มันไม่ได้รู้ตามข้อเท็จจริง

ถ้ารู้ตามข้อเท็จจริง เห็นไหม โลกียะกับโลกุตตระไง ให้อัศจรรย์ โลกียะทั้งนั้น โลกียะ ว่าศึกษามานะ แบบอย่าง เอาอย่าง เอาอย่างหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ให้อัศจรรย์หน้าแดงหลัง มันไม่มีอะไรเป็นข้อเท็จจริงเลย แต่มันแดงหน้าแดงหลังโดยเอาคำพูด เอาคำเทศนาของท่านเอามา “มันเป็นอสุภะ มันมีอยู่ดั้งเดิม ไม่ต้องชวนชวาย” ฮ้า! ไม่ต้องชวนชวาย ไม่ต้องค้นคว้า ไม่ชวนชวายไม่ค้นคว้า ปัญญามันเกิดอย่างไร

แล้วถ้าปัญญามันเกิดโดยข้อเท็จจริง ปัญญาเกิดในข้อเท็จจริงในการประพฤติปฏิบัติ นี่ไง รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง มันมีสติ มันมีสมาธิ มันมีปัญญาของมัน แล้วพิจารณาไป เวลา มันวางๆ มันปล่อยวาง เห็นไหม เวลามันเป็นสัมมาสมาธิ เวลามันสุขมันสงบ มันสุขสงบแล้วไม่ติด ไม่ติดในสมาธิ

แต่ถ้ามันติดมันติดเพราะอะไร มันติดเพราะว่ามันเข้าใจว่า นี่เป็นธรรมๆ ธรรมอะไร เวลา มันฟังมันอ่านมันก็ทุกข์มันก็ยาก เวลามันวางมันก็เป็นสมาธิใจ แล้วตัวเองติด ติดเพราะอะไร ติดเพราะยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่ได้ ยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่เป็น จิตไม่เห็นอาการของจิตตามข้อเท็จจริง

จิตเห็นอาการของจิตโดยข้อเท็จจริงโดยสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน โดยสมถกรรมฐาน ยกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนากรรมฐานคือการแยกแยะ การพิจารณา เพราะพิจารณาเพราะมันมีกิเลส มันมีสังโยชน์ มันมีเครื่องผูกมัด มันมีความยึดมั่นถือมั่นโดยกิเลส โดยพญามาร

แล้วธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ไง ถ้ามันจับต้องของมันได้ เวลามันจับ ในวงกรรมฐาน งานอย่างหนึ่งคืองานขุดคุ้ย ขุดคุ้ยค้นคว้าหา ถ้าไม่ขุดคุ้ยค้นคว้าไม่เห็นสติ

ปฏิฐาน ๔ ตามความเป็นจริง ไม่เห็นกิเลส “ไม่เห็นมีกิเลสเลย ไฮย! มันโล่ง มันโง่หมดเลย” ติดหมดละ นี่โมฆบุรุษความว่างเปล่า ว่างเปล่าจากข้อเท็จจริง

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ มันพิจารณาของมันไป เวลามันปล่อยมันวางของมัน มันปล่อยวางขนาดไหน มันปล่อยวางเพราะอะไร มันปล่อยวาง เพราะเราทำของเราโดยสมบูรณ์แบบ เราทำครั้งต่อไปสิ ทำครั้งต่อไปมันไปไม่ได้ๆ เพราะอะไร มันไปไม่ได้เพราะสมาธิมันไม่มีกำลัง เพราะอะไร เพราะความผิดพลาด การกระทำถ้ามันทำผิด ทำผิดแล้วมันไม่ก้าวหน้า มันทบทวน

แล้วถ้ามีครูบาอาจารย์ การคุ้มครองดูแลในการให้มีการกระทำซ้ำๆ การกระทำซ้ำของมัน เวลามันพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ มันชำนาญของมัน เวลาชำนาญของมัน ถ้ามันชำนาญอะไรเป็นปัญญา ปัญญาที่มันไปไม่ได้เพราะอะไร

เพราะขาดสมาธิ แล้วสมาธิแก้กิเลสไม่ได้ ไม่มีปัญญาสมาธิก็ทำได้ยาก แล้วความว่างจากสมาธิเรื่องหนึ่ง เวลามันเห็นสติปฏิฐาน ๔ ตามความเป็นจริง เวลามันว่างจากปัญญา ใคร่ครวญมันเป็นอีกอย่างหนึ่ง แล้วเวลาใคร่ครวญบ่อยครั้งเข้า ตังคับทาน ทุกคนก็รู้ได้ คนที่ประพฤติปฏิบัติจะเข้าใจได้ แต่ไม่มีเหตุผลไฉ

ซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ เวลามันสมุจเฉทปหาน เวลามันขาด นิโรธ ดับหมด ดั่งแขนขาด ดั่งแขนขาด เห็นไหม ถ้าดั่งแขนขาด กิเลสในหัวใจของตนบิ่นไป ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ถ้าบิ่นไป ๒๕ เปอร์เซ็นต์ มันกังวลกลางหัวใจนะ อีก ๗ ชาติ อีก ๗ ชาติเพราะอะไร

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่มีต้นไม่มีปลาย ใครจะคัดค้านไม่คัดค้าน จะเชื่อไม่เชื่อจะเป็นกรรมของสัตว์ แต่โดยสังจะโดยข้อเท็จจริงวัฏฏะมันหมุนวนอย่างนั้น ชีวิตนี้เป็นผลของวัฏฏะ ผลจากกรรมดีกรรมชั่ว เพราะกรรมดีกรรมชั่วถึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นสัตว์นรก เดรัจฉาน เกิดตลอดไป การเกิดเพราะอะไร

เพราะมันมีพญามาร มันมีอวิชชา แล้วอวิชชามันมีครอบครัวยของมัน มันมีลูก มันมีหลาน เวลาจิตสงบแล้วถ้าเรายกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ เห็นสติปฏิฐาน ๔ ตามความเป็นจริง แล้ววิปัสสนา

ด้วยมรรคด้วยผลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พิจารณาซ้ำพิจารณาซาก เวลามันขาด
สังโยชน์ขาด นิโรธ ชัดเจน เวลาชัดเจนของมัน เห็นใหม่ อีก ๗ ชาติ เพราะอะไร

เพราะจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันเกี่ยวพันกับวัฏฏะ มันมีผลไง ผล เห็นใหม่ จิตที่
พญามารครอบงำ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์มีดับบอด พอมีดับบอด มีดับบอดเพราะอะไร เพราะมันไม่รู้ไม่เห็น
ของมัน แล้วเวลาจะประพฤติปฏิบัติ โมฆบุรุษไง ถ้าจิตสงบ สงบก็คือสงบ จิตรู้จิตเห็น เห็นก็เห็น
กิเลส กิเลสมันพลิกมันแปลง มันมาหลอกมาลวงก็อยู่อย่างนั้น ดิด! ถ้ามันจะไม่ให้มันติดอย่าง
นั้นทำอย่างไร ในวงกรรมฐาน ในวงปฏิบัติตายหมด ตายหมดเพราะยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่ได้

สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติของท่านได้ตาม
ข้อเท็จจริงแล้วอยู่ที่อำนาจวาสนา อย่างเช่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านคุมครองดูแลๆ เพราะ
จิตนิสัยของคนมันแตกต่างกัน แล้วสอนเฉพาะบุคคลคนนั้น สอนเฉพาะๆ เพราะเวอร์กรรมของ
สัตว์มันแตกต่างกันไป ถ้าเฉพาะๆ เห็นใหม่ ในวิปัสสนาก็มีสมถะ ในสมถะก็มีวิปัสสนา ถ้าผู้ที่
ประพฤติปฏิบัติ ปฏิบัติสมบูรณ์แบบแล้ว ท่านรู้รอบขอบชิด ท่านอธิบายได้หมดละ

แต่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ เราจะสงเคราะห์ เราจะเอาเฉพาะว่าอันนั้นเป็นสัมมาสมาธิ
แยกแยะไม่เป็นหรอก แล้วทำไม่ได้หรอก ถ้าทำไม่ได้ขึ้นมา นี่ มันถึงจะต้องมีสติสัมปชัญญะ
ควบคุมดูแลให้มันละเอียดรอบคอบ ละเอียดรอบคอบของตน เพราะอะไร

เพราะมันเป็นการแก้ไขกิเลสของตนไง บัจฉิตตัง สันติภูมิจิโก จิตแก้จิต จิตตภาวนา ถ้า
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภนารื้อสัตว์ชนสัตว์ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าชนไปได้หมด ไปหมดแล้ว มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้เพราะมันไม่มีใครเข้าถึงจิตเดิมแท้
ของเราได้

จิตของเรา ปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิต จิตวิญญาณที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ไข่ความรับรู้
ของเรามันเป็นวิญญาณรับรู้ในขั้น ๕ ขั้นอย่างหายาบ ขั้นอย่างกลาง ขั้นอย่างละเอียด ยัง
มีภวสวะ ยังมีภพอีกนะ จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้หมองไปด้วยอุปกิเลสหนุ่น แล้วมันผ่อง

ใส่ที่ไหน ผ่องใสโดยการทำสมาธิใจ จิตมันสว่างมันผ่องมันใส นี่แค่สมาธิปุถุชน มันคนละระดับกัน

สิ่งที่ว่ามันละเอียดรอบคอบ เห็นไหม ภายนอก ภายใน ชั้นอย่างหยابภายนอก ชั้นอย่างกลาง ชั้นอย่างละเอียด นี่ไง เวลาพิจารณาไปแล้ว เวลากิเลสมันบิ่ไป ๒๕ เปอร์เซ็นต์ อีก ๗ ชาติ รู้กังวานในหัวใจของตน แล้วก็ยังทุกข์ยังยากอยู่อย่างนั้น ยังทุกข์ยังยากอยู่อย่างนั้น เพราะอะไร

เพราะการมราคะ ปฏิฆะ ทำความสงบของใจเข้ามา มีครูบาอาจารย์ของเราอบรมบ่มเพาะ เห็นไหม คุ่มครองดูแลแล้วให้ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับแล้วนี่ขุดคุ้ยค้นคว้า คำว่า “ขุดคุ้ยค้นคว้า” มันจับต้องของมันได้

เส้นเชือก เชือกเส้นหนึ่ง จับถึงเชือกได้เราสาวได้ เราสาวได้หมด ชั้น มันจับของมันได้ ชั้นอย่างหยاب ชั้นอย่างกลาง ชั้นอย่างละเอียด มันสาวของมันได้ ถ้าสาวได้ เห็นไหม เวลาประพฤติปฏิบัติยากอยู่สองคราว คราวหนึ่งคราวเริ่มต้น พอเริ่มต้นแล้วมันต่อเนื่องของมันไปได้ ถ้าต่อเนื่องไปได้ แต่มันต้องขุดคุ้ยค้นคว้า มันต้องจับต้องของมัน จับต้องเพราะอะไร

ถ้ามันสมุจเฉตปหาน เวลามันขาดไป บิ่ไป ๒๕ เปอร์เซ็นต์ มันภาวนาเป็นแล้วมันรู้อยู่ แก่ใจ จะพูดไม่พูดอีกเรื่องหนึ่ง มันรู้อยู่แก่ใจว่ามันเป็นอย่างไร เพราะมันกังวานกลางหัวใจ มันปัจจัดตั้ง สันติวิสุทธิโก เวลามันจับต้องของมันได้ ถ้ามันขุดคุ้ยมันจับต้องของมันได้ เราพิจารณาซ้ำพิจารณาซาก พิจารณาลงไปในชั้นอย่างกลางใจ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ นี่ชั้น ๕ อายตนะ ๖ สัมผัส สัมผัสอย่างไร แล้วจับต้องอย่างไร แล้วพิจารณาอย่างไร

พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ เวลามันขาด โลกนี้ราบหมดเลย ๕๐ ๕๐ นี่ เห็นไหม จากกิเลส บิ่ไป ๒๕ เปอร์เซ็นต์เป็น ๕๐ เปอร์เซ็นต์ นอกและใน ชั้นอย่างหยابและชั้นอย่างละเอียด สังโยชน์อย่างหยابและสังโยชน์อย่างละเอียด สักกายวิสุทธิ วิจิกิจา สิลัพพตปราคาส กามราคะ ปฏิฆะอ่อนลง สังโยชน์อย่างหยابและสังโยชน์อย่างละเอียด แล้วจับต้องอย่างไร

สมุจเฉทปหานอย่างไร ถ้ามันมีสติปัญญาอย่างไร ถ้ามันข้อเท็จจริงมันไม่ใช่โมฆบุรุษ ไม่ใช่โมฆธรรม

เพราะโมฆธรรมมันได้ธรรมโมฆะไง ธรรมโมฆะมันไม่มีรสไม่มีชาติ ปล่อยว้างๆ ติดหมดละ มันติดตรงสมาธินั่นแหละ ติดตรงความว่างนั่นแหละ แล้วติดแล้วมันรู้มันเห็นของมัน รู้เห็นเพราะอะไร เพราะกิเลสมันขับไล่ กิเลสมันจับยึดไม่ให้คนที่ประพฤติปฏิบัตินี้รับรู้ตามข้อเท็จจริงบุคคล ๔ คู่ มันจับยึดเลย พอจับยึดแล้วนะ โมฆบุรุษตายเพราะลาภ โมฆธรรมมันก็ได้โมฆะตรงนั้น แล้วเป็นสังขธรรมไม่มี มันเป็นธรรมโมฆะ เพราะโมฆธรรมมันเป็นธรรมโมฆะ ธรรมโมฆะไม่มีรสไม่มีชาติ ไม่มีสิ่งใดบิ่นออกไปจากภวาสวะ จากภพ จากใจ ไม่รู้จักวัฏฏะ ไม่รู้จักการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้ามไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอาสาชักชวนญาณทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อวิชชาตายหมด ถ้าอวิชชาตายหมด ไม่มีการเกิด ไม่มีการเกิดมันก็ไม่มีการแก่ การเจ็บ การตาย เวลาประพฤติปฏิบัติธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพ้นจากการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย พ้นจากวัฏฏะ

แล้วโมฆธรรม โมฆธรรมไม่มีเหตุไม่มีผล แล้วไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน แล้วว่ามีธรรมะนี่ไง หลวงปู่มั่นบอก “ไอ้พวกแข่งหน้าแข่งหลัง มันเอาเยี่ยงไม่เอาอย่าง มันไม่ทำตาม”

ถ้ามันทำตามเป็นบุคคล ๔ คู่ แล้วบุคคล ๔ คู่เวลาประพฤติปฏิบัติต่อเนื่องกันไป ตั้งแต่ขั้นธ้อย่างกลาง มันสมุจเฉท-ปหาน มันขาด นิโรธ ดับหมด เวลาดับหมด “ของมหาไม่มียักษ์ ของเรามียักษ์” นี่วาสนาของคนมันก็แตกต่างกันไง นี่องค์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเวลาท่านอบรมบ่มเพาะไป เฉพาะบุคคลๆ ใด เฉพาะบุคคล บุคคลจะพิจารณาอะไร จะจับต้องอะไร เป็นโรคอะไร จิตนิสัยเป็นอย่างไร จิตนิสัยเกี่ยวข้องกับอะไร แล้วการเกี่ยวข้อนั้นมันจะถอดจะถอนตรงไหน

ถ้ามันเป็นความจริงละ แล้วเป็นความจริง เห็นไหม ครูบาอาจารย์ที่มีต้องพยายามขุดคุ้ยค้นคว้าทำความเข้าใจให้มากขึ้น ต้องมีสัมมาสมาธิเป็นพื้นฐาน สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน ฐานที่ตั้งแห่งการงานคือบนภาวสวะ บนภพ บนหัวใจ ถ้าบนหัวใจ คนทำความเข้าใจของใจของตนเองมีกำลังของตนขึ้นมา แล้วพยายามขุดคุ้ยค้นคว้าแสวงหา

ถ้าการแสวงหาคือหาสติปัฏฐาน ๔ หากิเลสนี้แหละ ถ้าหาไม่เป็น หาไม่เจอ แล้วถ้าหาไม่เจอ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็พยายามจะตั้งประเด็นให้ๆ บอกเป็นกิริยา บอกเป็นการแสวงหา แล้วถ้ามันจับต้องของมันได้ ได้งาน ถ้าได้งานเป็นอสุภะแล้ว นั่นแหละถ้าอสุภะพิจารณาของมัน นั่นมันจะต้องเป็นมหาสติ

สติคือสติ เวลาหายาๆ ขึ้นมา สติเราฝึกหัดประพฤติปฏิบัติจะเป็นแทบเป็นแทบตาย แล้วมันจะเป็นมหาสติตรงไหน มันจะเป็นมหาสติเพราะว่าหัวใจกิเลสมันบินไป ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ตัวของมันเป็นสัจจะเป็นความจริง มันจะเป็นมหาสติของมัน มันไม่ใช่โมฆะบุรุษ มันไม่ใช่คนที่ว่างเปล่า มันมีหลักมีเกณฑ์ มันมีมรรคมีผล มันมีการกระทำในหัวใจของมัน

เวลามันเป็นขึ้นมา เวลาเป็นมหาสติมันจับต้องของมันได้ ใช้สติใช้ปัญญาแยกแยะ มันพลิกมันแปลงนะ นั่นหลาน นั่นลูก ไฉนเจ้าวัฏจักร ความโลภ ความโกรธ ความหลง ถ้าความโลภ ความโกรธ ความหลง มันเป็นแม่ทัพใหญ่ จิตที่เวียนวายเป็นตายเกิดในวัฏฏะไม่มีสิ่งใดพ้นไปจากตรงนี้ มันเป็นธรรมชาติเลย กามราคะ ปฏิฆะ มันเป็นธรรมชาติของจิต ฉันทะความพอใจในตัวของมัน กามราคะเกิดจากความพอใจ เกิดกามฉันทะ เกิดกามราคะ เวลามันส่งออกปข้างนอก มันเป็นสัจจะเป็นความจริงของมัน มันพิจารณาของมัน มันแยกแยะของมัน มันมหัศจรรย์ในใจของมัน

ถ้ามันเป็นความจริง มหาสติ มหาปัญญา พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ เวลามันขาดนะ มันต้องขาด คำว่า “ขาด” คือสมุจเฉท-ปหาน อรูปปธรรม โสตาบัน สกิทาคามี อนาคามี อรูปปธรรมเป็นขั้นๆ อรูปปธรรมคือมีคุณธรรมในหัวใจ แล้วคุณธรรมในหัวใจนั้นมันเป็นธรรมโอสถ รสของ

ธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง รสของธรรม รสของการประพฤติปฏิบัติ รสของมรรคของผล รสชาติของธรรมมันมหัศจรรย์ฝังหัวใจดวงนั้น มันถึงเป็นสัจจะตามข้อเท็จจริงในใจดวงนั้น

ถ้าพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า เวลามันขาดนะ กังวานในหัวใจเลย แล้วพิจารณาซ้ำเข้าไปๆ ตรงนี้มันจะมีเคล็ดลับของมัน มันจะมีเศษส่วนเวลาพิจารณาไปแล้ว เห็นไหม ซ้ำแล้วซ้ำเล่า นี่อนาคตามี ๕ ชั้น บุคคลคู่ที่ ๓ แล้วไปแล้วว่างหมดเลย การปฏิบัติมียากอยู่สองคราว คราวที่หนึ่งคราวเริ่มต้น กับคราวหนึ่งคราวสุดท้ายนี้ เพราะว่างหมดเลย มันขาดตอน แสงหาอย่างไร

ถ้ามีครูมีอาจารย์ เห็นไหม ให้ย้อนกลับเข้ามา ถ้าย้อนกลับเข้ามา มันถึงภาวสวะ นั้นแหละจิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้ด้วยความสงบของใจเข้ามา จิตที่มันสว่างไสวนั้นมันติดสมาธิ คนที่มีอำนาจวาสนาน้อยมันก็ได้แค่นั้น แต่ถ้ามันจิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้ด้วยความข้อเท็จจริงขึ้นมา มันผ่านสุทัสสา สุทัสสี ๕ ชั้นขึ้นไป ๕ ชั้นขึ้นไป มันถึงจะเป็นความจริงของมัน นี่ความลึกลับซับซ้อนในใจของตน

ในพระพุทธศาสนา ในสัจธรรม ถ้ามันมีสัจธรรมขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมานะ ถ้ามันไปรู้ไปเห็น ถ้ามันจับต้องของมันได้ ขุดคุ้ยค้นคว้าและแสวงหาให้ได้ ถ้าได้จริงมันมหัศจรรย์มาก เพราะมันใช้สติปัญญาไม่ได้แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอาสาถวายญาณมันเป็นปัญญาญาณ มันไม่ใช่เป็นปัญญาขั้นไหน แล้วปัญญาญาณมันเกิดตรงไหน แล้วเกิดอย่างไรมันถึงเป็นไปได้

โมฆบุรุษตายเพราะลาภ มีลาภ เสื่อมลาภ มียศ เสื่อมยศนั่นนะ มันเป็นเรื่องสังคม เป็นเรื่องของโลก เรื่องมารยาสาไทย เรื่องมรรคผลไม่มีทาง เป็นไปไม่ได้

ถ้ามรรคผลมันเป็นความจริง จะสติ มหาสติมันก็ไม่รู้จักแล้ว จากปัญญาญาณ ญาณที่เกิดจาก อวิชชาปุจฺจยา สงฺขารฯ สงฺขารปุจฺจยา วิญญฺญาณํ เห็นไหม ถ้ามันเป็นวิชชามันย้อนกลับใจ อทิปปุจฺจยา ถ้ามันเป็นความจริงของมันนะ เวลามันถึงที่สุด มันสมดุลพอดีของมัน ความสมดุลพอดีเวลาธรรมอย่างละเอียดมันเป็นเรื่องราวอย่างละเอียด ถ้าธรรมอย่างละเอียด

มันธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามรรค ๔ ผล ๔ ใจ บุคคล ๔ คู่ ใจ ถ้ามันถึงที่สุด เห็นไหม มันเป็นสัจจะเป็นข้อเท็จจริง ปฏิเวธ ปฏิเวธ รู้แจ้ง

ถ้าเป็นปฏิเวธ นี่ เห็นไหม เวลาเป็นสัจจะเป็นความจริง แล้วเวลาครูบาอาจารย์ เห็นไหม “ใครกิน ใครก็อิ่มเอง” ถ้าอิ่มเองมันมีมรรคมีผล

มันไม่ใช่กินเองก็อิ่มเอง กินอะไร ไม่ได้กิน ไม่ได้สิ่งใด แสงหน้าแสงหลัง แสงหน้าแสงหลัง เห็นไหม ตัวอย่าง อย่างนั้นเอง กินก็อิ่มเอง กินกิเลสเต็มพุงใจ กินกิเลส กิเลสสมบุรณ์แบบมา ตั้งแต่ต้น เพราะไม่ต้องขวนขวาย ไม่ต้องค้นคว้า ไม่ต้องทำสิ่งใดทั้งสิ้น มันเป็นกิเลสมาตั้งแต่ต้น แต่มันเป็นโมฆธรรม ธรรมโมฆะ มันเลยเป็นเรื่องของโมฆะ มันเลยเป็นมารยาสาไทยใจ

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ มันมีความกตัญญูทวีกะ สัจธรรมมันเป็นสัจธรรม ธรรมคือธรรม ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสมัยพุทธกาล เห็นไหม เอตทัคคะ ๘๐ องค์ มีความชำนาญแต่ละองค์แตกต่างกันไป แต่อาสวัชยญาณสำคัญที่สุด มรรค ๔ ผล ๔ บุคคล ๔ คู่ สำคัญที่สุด เวลามันสำคัญ สำคัญเพราะอะไร

คู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ มันต้องมีเหตุมีผลของมัน มันต้องสมบุรณ์แบบของมัน มันถึง เป็นคู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันมีเหตุมีผลของมัน จับต้องได้ สมุจเฉท ปหาน นิโรธดับหมด ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ ดับหมด ดับ ทำลายแล้วเหลือ อะไรล่ะ? เหลืออะไร? แต่ละขั้นแต่ละตอนทำอย่างไร? มันไม่ใช่โมฆบุรุษ มันไม่ใช่โมฆธรรม

เพราะตัวเองเป็นโมฆะ ธรรมเลยเป็นธรรมโมฆะไง ธรรมโมฆะมันเลยจี๊ดๆ ชี้ดๆ แสงหา แต่เรื่องโลกๆ แสงหาแต่สิ่งจอมปลอม สิ่งของโลกมันเป็นสมมุติเป็นบัญญัติ มันเป็นสมมุติ อย่างนั้น เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นเรื่องธรรมดา ทุกคนต้องสิ้นชีวิตไป แล้วไปแสวงหาอะไร ความจริงทำไมไม่แสวงหา ความจริงทำไมไม่ทำ

เราเกิดกึ่งกลางพระพุทธศาสนา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านแสวงหา ท่านทำของท่าน ขึ้นมาจนเป็นข้อเท็จจริง เป็นโรงงานใหญ่ในวงกรรมฐาน ทำเพื่อสัจจะเพื่อความจริง เพื่อศาสนา

ไม่ใช่บุคคลว่างเปล่า ไม่ใช่บุคคล เห็นไหม โฆษบุรุษว่าง ว่างจากธรรม แต่แสวงหาโลกนิยม
แสวงหาแต่ทางโลก บัณฑิตแต่โลก บัณฑิตแต่กิเลส ไม่ใช่บุษชาธรรม เอวัง